

Komandi partur

Í komandi parti verður ein frásøgn hjá Virgar Frýdal frá seinna heimsbardaga.

Teir, sum vórðu bjargaðir V.f. Petur Martin Jacobsen, Hans Petur Hansen, Jákup Vágshegg, Heini Clementsen, Martin Jacobsen. Her eru teir avmyndaðir við jarðarferðina

Johan Christiansen, skiparin á Marthu, bar ikki boð í bý

Kokkurin, Kristian Jacobsen, varð jarðaður í Lerwick í Hetlandi

arin við kransinum nógv skjótari.

Eg var tá fyri fáum árum síðani komin til trúgv á Jesus, so eg visti, at um eg livdi ella doyði, hoyrði eg honum til. Nettupp hetta gav mær megí at halda út til hjálpin kom.

Eg gav gætur, at ryturnar flokk-aðust uppi yvir mær og komu heilt nær viðhvørt. Eina ferð var eg undir eini hvølving, og í tí sjógvurin fall, stakk eg meg á høgdið. Tá ið eg kom upp aftur, var so nógv skúm,

Tá ið trolarin kastaði sær á læborð varð hálað frá borði av. Eg fleyt inn um stokkin inn á dekkið, uttan at eg bar við.

Í hesum sama viðfangi varð kokkurin eisini fingin inn um, men tá var hann deyður.

Eg var kaldur og skalv illa. Tá hevði eg eisini ligið okkurt um hálvan annan tíma í sjónum.

Tað var Aberdeentrolarin A.61 Strathaugie, ið bjargaði okkum, og

hava mist alt. Men her var beina-semið stórt. Eisini var farið á eina rakistovu. Teir, sum bíðaðu eftir at sleppa framat, bjóðaðu teimum á Marthu framat undan teimum.

Hetlendsku fótíttspælarar-nir, ið beint tá høvdu verið í Føroyum, vóru fleiri ferðir og vitjaðu manningina.

Manningin búði á sjómansheiminum, Seamens institute, í Charlotte Street í Lerwick. Fyrstøðumaðurin, W.H. Dougall, var ein av nevndarlimunum í bóltfelagnum, og sýndi hann eisini serligan blíðskap.

Hann var ógvuliga takksamur fyri ta móttøku, hetlendingar høvdu fingið í Føroyum hetta summarið. Ein maður, Nicolson at navni, var tolkur hjá føroyingunum. Hann hevði lært málið hjá Dr. Jacob Jacobsen, meðan hann búði í Hetlandi.

Jarðarferðin

Sunnudagin varð kokkurin, Kristian Jacobsen, jarðaður í Lerwick. Tað var ein stór mannamúgva, eini 300 menniskju, ið fylgdi honum til hansara seinasta hvíldarstað. Har varð flaggað á hálvari stong bæði í býnum og havnini. Henda sorgarhátíð var sera hátíðarlig.

Presturin Mc Intyre segði m.a. í síni talu:

“Vit eru komin saman her í dag fyri at fylgja einum av okkara brøðrum til hansara síðsta hvíldarstað her á foldum og lat okkum her biðja Harran um at troysta og styrkja tey, ið sita eftir heima í Føroyum, einkjurnar, børnini og onnur ið av vara. Hetlendingar og Føroyingar eru grannar og runnir av somu rót. Nakrir av okkara ungum monnum hava stutt herfyri verið í Føroyum, og tey vina-bond, ið fyrr bundu hesar oygga-flokkar so tætt saman, vilja óivað aftur verða knýtt í komandi tíðum.

Eg føli meg vissan í, at ikki bert her í Lerwick, men at fólkið um alt

landið hevur við tí størstu sorg frætt frá hesum skaðatilburði, sum hevur kravt tvey mannalív. Vit hetlendingar og føroyingar liva undir somu korum. Havið gevur okkum ríkar gávur, men tað krevur afturfyri nógv av okkum og mangir av okkara bestu monnum hava funnið teirra síðstu hvíld í tí vátu grøvini. Vit her á landi duga tí fullvæl at fata, hvussu meint tað er fyri eitt lítið samfelag, tá tess bestu menn vera eftir harúti á tí stóra havinum og ongantið koma heim aftur.”

Teir fimm, sum vóru eftir av manningini, bóru kistuna út úr kirkjunni. Hon varð sett á ein vogn við tveimum prúðum hestum, og farið var í kirkjugarðin.

Har vóru kransar frá monnunum á Marthu frá danska konslinum, og frá nevndu fótíttspælarunum.

Við í fylginum var eisini manning á teimum skipum, sum lógu í havn. Alla staðni varð eisini flaggað á hálvari stong.

Hetta var ein tann mest gripandi sorgarhátíð, sum hevur verið í Lerwick.

Stjórin á sjómansheiminum bað um at fáa okkurt til minnis um hendingina, sum teir kundu hanga á veggini. Hans Petur bjóðaði eina skipstroyggju og hon var væl mót-tikin.

Tað segðist aftaná, at skiparin og manningin á trolaranum, sum bjargaði manningina fekk heiðurs-løn fyri avrikið.

Týsdagin kom Tjaldrið eftir manningini og mikudagin vóru teir aftur á Havnini líka eina viku eftir, at teir fóru hiðani.

Um Johan – Hannemann

Hannemann, skiparin á Marthu varð føddur í 1889. Hann hevði fyrr verið nær við at fáa eina váta grøv. Hann var við á eini heilt serligari ferð í 1912. Tá fóru feðgarnir Sofus vanliga kallaður loðsurin og

Kristian í Dali við sínum seks tons motorbáti Louisa allan tann langa teinin úr Havn til Keypmannahavnar á eina fiskarímessu. Teir vóru fimm mans við, og ein teirra var Hannemann.

Í einum illveðri stóð Hannemann til róðurs. Knappliga fingur teir ein brotasjógv. Tá sjógvurin er av sær Kristian, at eingin maður er við róðrið. Hannemann var horvin. Kristian lesti seg aftureftir lúningini. Tá varnaðist hann eina hond, sum helt fast í gelendaran. Tá var tað Hannemann, sum hekk uttanborða. Sjógvurin hevði tikið hann við sær, men hann hevði verið knappur og fingið í gelendaran, og nú hekk hann har í aðrari hondini. Kristian fekk hann inn aftur, og Hannemann fór aftur til róðrið!

Tað varð annars roknað fyri at vera meira enn heppið, at teir í heila tikið vóru undanslopnir, so ringt sum veðrið var.

Hannemann tók skiparaprógv í 1908. Hann var giftur við Honnu Jacobinu Johansen (1894-1982) úr Sørvági.

Aftan vanlukkuna við Marthu sat Hanna við seks børnum.

Tey vóru: Eli f. 1915, Jens Kristian, Kissa, f. 1916, Ingrid f. 1918, Borghild f. 1921, Herman f. 1922 og Michel f. 1925.

Tingakrossur skrivaði um teir farnu:

Hannemann var kendur og avhildin í Havn og verður saknaður av mongum her.

Kristian var slektaður úr Leynum men búsettur á Argjum. Báðir vóru av ítastu sjómønnum, friðar-fólk og skilamenn í allar mátar.

Kristian var giftur við Johonnu 1878-1932. Børn teirra fingur eftirnavnið Holm. Tey vóru Hans Petur, Jákup f. 1902, Marin Kristina f. 1903, Niels f. 1904, Anna f. 1907, Mortan f. 1910, Magdalena f. 1912 og Ella f. 1918

Oyggin Fair Isle, har Martha møtti síni lagnu

at tað gekst ikki væl at anda.

Eg royndi at lata meg úr stívlunum, men tað kundi eg ikki uttan at kasta meg á ryggin. Eg fekk tá nakað av sjógv í meg, men stívlunum slapp eg úr. Nú var eg nógv lættari í sjónum.

Eg bar ikki eygað við nakran mann, meðan eg fleyt har. Marthu sá eg langt burturi og ein trolara hjá henni. Hin trolarin mól ymsar vegir at vísa seg langt burturi frá mær. Tíðin tóktist mær long. Men umsíðir nærkaðist trolarin til mín frá lu. Meðan hann nærkaðist, legði eg til merkis, at hann reistist so nógv framman, at eg sá kjølin aftur móti frammastrini, og tveitti hann seg síðan so nógv, at keysin kom øll niður í. Hetta var tá ringast var. Tað var so ringt, at allir trolarameenninir vóru bundnir á dekkinum.

Trolarin nærkaðist mær nú aftur. Lína varð kastað, og eg fekk fast. Eg kastaði meg á ryggin og smoygdi pelastikkið upp á armin.

vístu teir frálíkan sjómansskap. Vit fingur turr klæði at lata okkum í. Eisini fingur vit heitt at drekka og heitar koyggjur at fara í. Tað varð víst okkum tað størsta hjálpssemi. Vit vóru illa farnir og ikki gonguførir, tá vit komu umborð á trolaran.

Trolaraskiparin, Summers, var ein ungur maður, 29 ára gamal, og hava vit honum nógv at takka fyri.

Klokkan mundi hava verið gott 6 á morgni, tá báturin holvdist. Kl. 8 ½ fór trolarin at sigla og kl. 2 seinnapartin 11. oktober vóru vit í Lerwick.

Móttøkan í Lerwick

Tann danski konsulin í Lerwick, J.W. Robertson, ið tók ímóti manningini, sýndi henni størsta hjálpssemi og vælvild. Alla staðni, har teir komu, var móttøkan hin besta. Tað var næstan sum at vera heima hjá sær sjálvum.

Tað fyrsta var at fara til handils at keypa tað, sum tørvaði eftir at